

MARK LOWERY

Charlie a já

677 KILOMETRŮ
OD DOMOVA

ARGO

MARK LOWERY

Charlie
a já

677 KILOMETRŮ
OD DOMOVA

PŘELOŽIL MARTIN SVĚTLÍK

ARGO

© Argo, 2019

Copyright © Mark Lowery, 2018

Cover art © Tereza Pchalková, 2019

Translation © Martin Světlík, 2019

ISBN 978-80-257-2948-9 (váz.)

ISBN 978-80-257-3093-5 (e-kniha)

Mé rodině

DELFIN VE SKOKU

Tvůj život je delfín ve skoku,
co vyráží
z temnoty,
z prázdnoty
vstříc slunečním paprskům.
Točí se,
mrská se
a vypíná
tam či onam,
kam jen tě napadne.
A kolem sebe rozprašuje
nekonečno a jednu
drobnou kapku vody,
z nichž každá v sobě chvíli drží
drobný, pokroucený odraz
tebe samotného.
Jsi delfín ve skoku.
Nádherný příklad toho,
co znamená
být naživu.

Martin Tompkins

13 let

ETAPA 1

Z PLUNTINGTON ROAD Č. 886 DO STANICE PRESTON
PŘES FARÚKOVU VEČERKU

2.5 KILOMETRŮ

PĚŠKY

PIŠKOTY A PUPÍKY

Můj mladší brácha Charlie dřepí v tureckém sedu na podlaze večerky a něco si se zavřenýma očima brouká. Takové věci dělá docela často.

„Tak už pojd,“ pobídnu ho a přátelsky do něj šťouchnu otrhanou teniskou. „Musíme stihnout vlak.“

Charlie si utře nos do rukávu. „Ještě chvíli, Marty,“ odpoví. „Právě si nabíjím laser v pupíku.“

Takové věci říká docela často.

Můj brácha Charlie v pupíku žádný laser nemá. To vím naprosto jistě. Ne že bych to někdy *zkoumal*. Když ale bydlíte s bráchou deset let v jednom pokojíku, seznámíte se docela dobře s celým jeho tělem, ať už chcete nebo ne.

Charlie není jako ostatní děti. Je jeden z miliónu. Ve skutečnosti jeden z *charliliónu*. Mimochodem *charlilión* je číslo, které si brácha vymyslel a znamená víc než nekonečno. Pokoušel jsem se mu vysvětlit, že nic většího než nekonečno neexistuje. Nekonečno znamená, že číslo nikdy nekončí. Charlie namítl, že mám místo mozku povidla. Když se Charliemu chce, chová se jako malé dítě.

Ve škole na kroužku tvůrčího psaní občas s panem učitelem Hendrixem hrajeme na rozcvičení takovou hru. Musíte třicet vteřin mluvit na nějaké téma a nesmíte se opakovat. Tohle bych řekl o Charliem:

„Jedno oko mu jde šejdrem, má obrovskou hlavu, chrápe jako hroch, je často nemocný, chutnají mu zvláštní věci, nic si nepamatuje, pořád se zadýchává, protože má astma, je slabý, drzý a nic sám nesvede, na nic se nedokáže soustředit déle než dvě vteřiny, mozek má naruby, nechápe, co je to nebezpečí. Je to můj nejlepší kámoš na celém širém světě.“

To by asi stačilo. Kdybych chtěl, mohl bych o Charliem vykládat charlilión vteřin a pořád by bylo o čem mluvit.

„Jaký chceš sušenky?“ zeptám se ho. Zpoza pultu nás pozorně sleduje pan Farúk. Pokaždé když zhlédnu, vidím, jak se naklání, aby dohlédl do uličky mezi regály. Usměju se, ale jeho tvář zůstane bez výrazu. Trochu znervózním.

Charlie si posune brýle se skly tak tlustými, že vypadají jako dna sklenic, a zamžourá na mě špatným okem. To druhé, dobré, má přelepené náplastí s obrázkem prasátka Peppy, aby se to horší víc snažilo. Prasátko Peppa patří k Charlieho nejoblíbenějším seriálům, navzdory tomu, že brácha je minimálně o šest let starší než průměrný divák. „A proč si nemůžeme vzít ty sušenky, co máš v batohu?“

Přitisknu si batoh k hrudi a přes látku svírám hrany super speciální plechovky na vánoční sušenky, kterou jsem šlohnul doma. Charlie mě u toho samozřejmě přistihl. Jeho oči sice stojí za pendrek, ale přesto vidí úplně všechno. Možná že v pupíku nemá laser. Možná tam má bezpečnostní kameru.

„Ty si schováme na zvláštní příležitost, až tam budeme,“ vysvětlím mu.

„Až budeme kde?“

„Tam, kam máme namířeno.“

Nechci mu říkat, kam máme namířeno, dokud nebudeme ve vlaku. Jenom by ho to rozrušilo. A věřte mi, rozrušený

Charlie je opravdu to poslední, co mi v sobotu ráno ve tři čtvrtě na sedm chybí ke štěstí. Představte si, že do štěněte naládujete lentilky a citrónovou Fantu a pak ho necháte skákat na trampolíně: to je Charlie, když se rozruší.

„Máš v plechovce taky ty čokoládový kolečka?“ zajímá se.
„Jasně,“ ujistím ho.

„A co ty velký tlustý sušenky ve zlatý fólii? Ty mám nejradši. Devadesát procent čokoláda. Pět procent piškot.“

„A co je těch zbytejch pět procent?“ zeptám se, protože Charlie má vždycky po ruce nějakou ujetou odpověď.

Charlie hlasitě popotáhne. „Sny.“

Vždyť jsem to říkal. Mozek naruby.

Nakonec si vybere z regálu piškoty s marmeládou (skvělá volba) a jdeme zaplatit.

Když vytahuju peněženku, omylem ukážu i svazek dvacetilibrových bankovek. A to je chyba. Panu Farúkovi poposkočí na čele veliké, husté obočí. Ten člověk má zkrátka nos na peníze. Policie by ho měla vodit místo psa, aby vyčmuchal, kde zloději skrývají lup.

„Kampak máme namířeno?“ prohodí a pokývne směrem k batohu.

Přemýšlím, co odpovědět, když tu se ozve Charlie.

„Do Švýcarska,“ pronese vážně. „Vylepší mi tam můj pupíkovej laser.“

Než se pan Farúk zmůže na odpověď, už jsme venku na ulici. „Dobrá práce, šéfe,“ pochválím Charlieho a plácne se si. Brácha se na mě přidržle zakřením šilhavým okem a vydáme se na nádraží.

MROŽ SEBOU MRSKÁ

O Charliem byste měli vědět jedno: je to zázrak.

Narodil se o hodně dřív, než měl – asi o patnáct týdnů. Když byl ještě v nemocnici, máma s tátou mě k němu nikdy nepustili, protože mi byly jenom tři. Viděl jsem ho ale na fotce: mrňavého vyhublého mimozemšťana s vlněnou čepicí na hlavě a očima jako pingpongové míčky. Ležel v akváriu, od nosu mu vedla trubice, k hrudníku měl připevněné dráty a kolem něj blikaly lékařské přístroje. V rohu fotky je vidět tátův prst, dlouhý skoro jako celý Charlie.

Charlie byl tak nemocný, že si ho v nemocnici nechali tři měsíce. Jeden přístroj za něj musel dýchat, protože Charlie měl místo plic jen takové navlhlé houby a ty byly k ničemu. Několikrát se mu zastavilo srdce a doktoři ho museli čtyřikrát operovat. A po tom všem ještě chytil z dýchací trubice vážnou infekci. Doktoři mámě a tátovi několikrát doporučili, ať se jdou s Charliem rozloučit, protože každá noc mohla být poslední.

Když pomyslím, jak málo stačilo a Charlie by... víte... dělá se mi špatně.

Charlie zabojoval a podařilo se mu přežít. Doktorům to připadalo naprosto neuvěřitelné. Dokonce pozvali novináře, aby o Charliem napsali článek. Doma na krbové římsě máme ještě zarámované výstřižky z novin: „Seznamte

se – Charlie, zázračné dítě“, „Vstal z mrtvých a je zdravý jako řípa“ a „Živější než kdy dřív“.

Moje nejstarší vzpomínka je, jak Charlieho konečně přivezli domů. Pamatuju si, jak si mě táta posadil na koleno, jednou rukou mě objímal a na druhé choval Charlieho. „Tak, kamaráde, to je tvůj bráška,“ představil nás. Pod očima se mu rýsovaly tmavé kruhy a hlas mu zadržával. „Budeš na něj muset dávat pozor.“

A to vlastně od té doby dělám: držím Charlieho za ruku, když přecházíme ulici, krájím mu jídlo a zavazuju tkaničky, protože je nešika, každé ráno kontroluju, jestli má v batohu zabaleno všechno, co potřebuje, protože vždycky na něco zapomene, vykousávám z jablek natlučená místa, protože mu z nějakého neznámého důvodu vadí, učím ho házet a chytat míč, i když mu to vůbec nejde, a chodím s ním do nemocnice na milióny prohlídek a kontrol.

Máma mi před několika lety řekla, že Charlie má nejlepšího staršího brácha na světě. Bylo to od ní moc hezké, ale já to беру jinak. S Charliem je ohromná zábava, ale někdy se chová jako zatoulané kotě – proplouvá životem, v hlavě má totální zmatek a vůbec nechápe, co se děje kolem. Já mu ale nepomáhám proto, že mám dobré srdce. Já mu zkrátka *musím* pomáhat.

Charlie nicméně občas nestojí o to, abych mu pomáhal. Rád si dělá věci po svém. Máma tvrdí, že je Charlie samorost, ale podle mě je to zkrátka pošuk. Samozřejmě to nemyslím nijak zle.

Byl takový odjakživa, už jako mimino. Trvalo mu celou věčnost, než se naučil chodit. To mu ale v ničem nebránilo. Místo chůze se plazil na boku – táta říkal, že sebou mrská

jako mrož – a uměl se plazit překvapivě rychle. Jednou, když mu byly skoro dva roky, ho máma uložila do cestovní postýlky (přezdívali jsme jí „Klec“, protože to byl jediný způsob, jak Charlieho udržet v klidu) a odskočila si pro něco nahoru do pokoje.

Když se po deseti minutách vrátila, Charlie byl pryč. Vchodové dveře byly otevřené. Mámu hned napadlo, že Charlieho někdo unesl a v naprostém zděšení vyběhla ven. A tam uviděla, jak sebou náš mrož mrská přes ulici. Auta se mu vyhýbala a brzdy skřípěly.

Máma se snažila vypátrat, co se vlastně stalo. Nakonec došla k závěru, že se Charlie nudil, a tak prokousal šev plastového pletiva postýlky a protrhl ho, aby mohl z postýlky uniknout. Po mrožím způsobu se pak proplazil předsíní, nějak se mu podařilo otevřít si vchodové dveře a uprchnul.

Jednoho dne se čtyřletý Charlie rozhodl, že se mu nelíbí, jaké má obočí. Říkal, že ho děsí. A protože je to Charlie, tak si obočí oholil tátovým holítkem. Všude bylo plno krve. Charlie pak vypadal, jako kdyby na něj někdo zaútočil škrabkou na brambory.

Nebo to, jak hrál ve školním vánočním představení hostinského. Dodnes si o Vánocích pouštíme videozáznam. Brácha se měl naučit jenom dvě věty: „Je mi líto. V hostinci už nemáme místo.“ Ale to by nebyl Charlie. Poté co Marii a Josefovi oznámil, že se mohou ubytovat v novomanželském apartmánu (bůhví kde to sebral) a že oslík dostane vlastní pokoj, vytáhl Marii zpod šatů malého Ježíška, zdvihl ho za kotník do vzduchu a prohlásil: „Pohleďte, vykuk pytel!“ Na videu je sotva slyšet, jak se učitelka plácne do čela a šeptá: „Vykupitel. A vrať ho zpátky – takhle by se narodil o den dřív.“

NEVIDITELNÍ KLUCI

Vyrazíme z Farúkovy večerky a po Plungington Road pospícháme k nádraží. Je přišerně brzo a studí nás chladný vzduch, protože už je konec srpna. Na ulici vidíme jenom pár lidí – několik prodavačů a kavárníků vytahuje rolety a vyvěšuje cedule s denní nabídkou. Pár studentů vrávorá domů z hospody.

Raději se na nikoho z nich nedívám. Čekám, že nás každou chvíli někdo zastaví a bude se ptát, co děláme tak brzo venku, jestli rodiče vědí, kde jsme, a bude chtít volat policii. Nikdo si nás ale nevšímá. Všichni mají svoje vlastní starosti. Jsme neviditelní.

A to je dobře. Musíme se dostat na nádraží a do vlaku dřív, než si máma s tátou všimnou, že jsme zmizeli. Kdyby zjistili, co dělám, vyletěli by strachy z kůže. Neuvěřitelně se o Charlieho bojí. Bez ozbrojeného doprovodu a kompletní sady injekcí mu nedovolí ani projet se na koloběžce.

Cestou se trochu uklidním. Každým krokem jsme blíž bezpečí. Jakmile si koupíme jízdenky, už budeme na cestě. Problémy nepůsobí tak děsivě, když si je člověk rozloží na menší části.

„Chceš piškot?“ zeptá se Charlie a nabídne mi celé balení.

Jeden si vezmu. Zvedneme piškoty do vzduchu, jako kdyby to byly skleničky s vínem, a přitůkneme si. „Snídaně šampionů,“ utrousím.

Chvilí jdeme mlčky bok po boku a chroustáme piškoty. S Charliem je každá chvilka ticha vzácná a většinou netrvá dlouho.

„Ještě pořád jsi mi neřekl, kam jdeme,“ prohodí Charlie. Zrovna našel klacek a brnká jím o zábradlí u kostela.

„Slibuju, že se ti tam bude líbit,“ ujistím ho. Je ale moc brzo na to, abych mu prozradil, kam jedeme. Musím odvést řeč. „Co kdybych tě vyzkoušel z násobilky?“

Snažím se Charliemu pomáhat s úkoly. Ve škole mu to nejde, protože se na nic nedokáže soustředit a je tak trochu hyperaktivní. Máma říká, že u dětí, které se narodily předčasně, je to normální. Neustále se kvůli tomu dohaduje s učiteli, protože Charlie se přece nemůže učit tak rychle jako ostatní. Kdyby ho učitelé nechali, ať rozvíjí vlastní představivost, místo toho, aby mu do hlavy cpali nepotřebné informace, možná by se Charliemu v životě dařilo lépe.

Když jde o Charlieho, máma si všechno hodně bere. A svým způsobem má pravdu – lidi si myslí, že brácha neumí do pěti počítat, ale v některých ohledech je to úplně mega génius. Mozek mu zkrátka funguje jinak, nic víc.

Přesto na tom, co říkají učitelé, něco je. Když chodil brácha do druhé třídy, přinesl jednou domů poznámku: „Charlie dnes nedopsal pravopisné cvičení, protože předstíral, že je želva.“ Tátu to natolik pobavilo, že si pak žákovskou vyvěsil na ledničku.

„Násobilka? V sobotu?“ vykřikne Charlie a zahodí klacek. Vytahané rukávy svetru se mu rozvlní. „To je týrání dětí! Zavolám na tebe ochránce zvířat.“

„Ochránce zvířat?“ zeptám se.